

สำนักข่าวอิสรา

วันอังคารที่ 21 เมษายน 2563 เวลา 12:47 น.

ล้างผลสอบ! สตง.ชำแหละระบบจัดเก็บ 'ของกลาง' คดีอาญาสถานี ตร.หัวพท.-ไม่เหมาะสมเพียบ

"...จากการตรวจสอบของกลางประเภทอื่น ได้แก่ รถยนต์รถจักรยานยนต์อาวุธปืน และโทรศัพท์มือถือ ที่นำมาให้ตรวจสอบได้ทันที มีจำนวนไม่ครบถ้วนตามที่ปรากฏในสมุดยึดและรักษาทรัพย์สินที่สุ่มตรวจสอบ แสดงว่าเมื่อคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วต้องคืนของกลางให้แก่ผู้มีสิทธิ์ย่อมไม่สามารถคืนได้ทันทีรวมถึงสถานที่เก็บของกลางที่เป็นรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของ สภ. เกือบทุกแห่งไม่มีหลังคา และมีรั้วหรือผนังป้องกันของกลางสูญหาย หรือเสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควรและส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของชั้นส่วนหรืออุปกรณ์ส่วนควบของรถที่จะสูญหายได้ง่าย..."

การจัดเก็บทรัพย์สินของกลางในคดีอาญาของสถานีตำรวจทั่วประเทศ เคยถูกสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ตรวจสอบพบปัญหาการจัดเก็บที่ไม่เหมาะสม

ทำให้ทรัพย์สินได้รับความเสียหายเสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควร พร้อมนำเสนอให้มีการแก้ไขปัญหาโดยอย่างเป็นระบบมาแล้ว

สตง. เคยจัดส่งรายงานแจ้งผลการตรวจสอบการจัดเก็บของกลางในคดีอาญาของสถานีตำรวจ ระบุว่า สถานีตำรวจภูธร เป็นหน่วยงานหลักที่เป็นสถานที่ต้นทางและที่เก็บรักษาทรัพย์สินของกลางในคดีอาญา

อย่างไรก็ดี ตามที่พบเห็นโดยทั่วไปในภาพข่าวต่างๆในการตรวจยึดทรัพย์สินของกลางในคดีอาญาในหลายคดีประกอบกับสภาพการเก็บรักษาของกลางโดยเฉพาะรถยนต์รถจักรยานยนต์ของสถานีตำรวจภูธรหลายแห่งมีจำนวนมากและมักอยู่ในสภาพตากแดดตากฝน ทำให้เสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควรอันมีลักษณะไม่สอดคล้องกับหลักคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล กับทั้งทรัพย์สินของกลางหลายรายการที่ต้องตกเป็นของแผ่นดิน

ทั้งนี้ สตง. เคยตรวจสอบการจัดเก็บของกลางในคดีอาญาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธร ผลการตรวจสอบมีข้อตรวจพบสำคัญ ดังนี้

@ การจัดเก็บของกลางที่เป็นเงินสดและอัญมณี มีความเสี่ยงสูงต่อการสูญหาย

กล่าวคือของกลางที่เป็นเงินสดและอัญมณีมีของกลางให้ตรวจสอบทันทีไม่ครบถ้วน และสถานที่เก็บรักษาของกลางที่เป็นเงินสดและอัญมณีไม่ได้จัดเก็บไว้ในตู้নিরক্ষ্যของอำเภอ หรือตู้নিরক্ষ্যของสภ. เอง หรือฝากตำรวจภูธรจังหวัดหรือฝากคลังจังหวัด เป็นความเสี่ยงที่อาจนำไปใช้ประโยชน์อื่น

เบื้องต้น สดง. มีข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร

- กำหนดให้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ระบียบ และข้อบังคับกำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด รวมทั้งเพิ่มเติมในระบบการควบคุมภายใน เช่น เมื่อผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลางได้รับของกลางควร
- กำหนดให้เร่งจัดส่งให้ผู้มีหน้าที่ล่าดับถัดไปโดยเร็ว ควรจัดให้มีที่เก็บของกลางที่เป็นอัญมณีที่ปลอดภัย เมื่อผู้กำกับการหรือผู้ได้รับมอบหมายให้เก็บรักษาโยกย้ายไปรับตำแหน่งที่อื่น หรือมีการสับเปลี่ยนหน้าที่ควรสำรวจของกลางที่เก็บรักษาไว้แล้วส่งมอบให้กับผู้มารับหน้าที่ใหม่ โดยจัดทำเป็นหนังสือไว้ต่อกันทุกครั้ง หรือกรณีมอบหมายผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้เก็บรักษาของกลางควรจัดทำเป็นคำสั่งมอบหมายโดยอ้างถึงระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด

- จัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาของกลาง ของ สภ. ที่อยู่ในการกำกับดูแล กำกับติดตามการนำของกลางที่เป็นเงินสดฝากตำรวจภูธรจังหวัด และจัดทำฐานข้อมูลของกลางที่เป็นเงินสดให้ชัดเจนครบถ้วน รวมถึงติดตามการนำของกลางที่เป็นเงินสดส่งเป็นรายได้แผ่นดินอย่างสม่ำเสมอ

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

พิจารณาประสานกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อแก้ไขและปรับปรุงข้อบังคับการเก็บรักษาของกลางกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2480 และระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีลักษณะ 15 ของกลางและของส่วนตัวผู้ต้องหา ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับหลักกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในลักษณะคุ้มครองสิทธิและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. ของกลางที่เป็นเงินสดควรกำหนดให้ชัดเจนเชื่อมโยงไปยังระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ.2520 เนื่องจากของกลางดังกล่าวถือเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทรับฝากของกลางในคดีอาญาหรือตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสภ. ในลักษณะเดียวกับประเภทรับฝากเงินประกันสัญญา
2. ผู้มีหน้าที่เก็บรักษาของกลาง ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าเป็นหน้าที่ของสารวัตร หรือหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือผู้อื่นที่ได้รับมอบหมาย เนื่องจากเมื่อผู้มีหน้าที่ดังกล่าวโยกย้ายต้องสำรวจของกลางที่เก็บรักษาไว้และส่งมอบให้แก่ผู้มารับตำแหน่งใหม่

@ การจัดเก็บของกลางประเภทอื่นไม่เป็นไปตามระเบียบ และยังไม่มียุติภาพ

สดง. ระบุว่า จากการตรวจสอบของกลางประเภทอื่น ได้แก่ รถยนต์จักรยานยนต์อาวุธปืน และโทรศัพท์มือถือ ที่นำมาให้ตรวจสอบได้ทันที มีจำนวนไม่ครบถ้วนตามที่ปรากฏในสมุดยึดและรักษาทรัพย์สินที่ส่งมาตรวจสอบ

แสดงว่าเมื่อคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วต้องคืนของกลางให้แก่ผู้มีสิทธิยอมไม่สามารถคืนได้ทันที ซึ่งจะทำให้งานบริการประชาชนของ สภ. ต้องใช้เวลานานเกินไป และไม่สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิการจำหน่ายเลขลำดับการยึดหรือหมายเลขคดีอาญาไว้ที่ตัวของกลางไม่ครบถ้วน ส่งผลให้เกิดความสับสนไม่สามารถระบุได้ว่าของกลางในแต่ละรายการเป็นของคดีใด

รวมถึงสถานที่เก็บของกลางที่เป็นรถยนต์และจักรยานยนต์ของ สภ. เกือบทุกแห่งไม่มีหลังคา และมีรั้วหรือผนังป้องกันของกลางสูญหาย หรือเสื่อมสภาพก่อนเวลาอันควรและส่งผลต่อความปลอดภัยของชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ส่วนควบของรถที่จะสูญหายได้ง่าย

ทั้งนี้ สดง. มีข้อเสนอแนะให้ผู้เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธร

กำหนดให้มีการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในอย่างเคร่งครัดและพิจารณาเพิ่มเติมระบบการควบคุมภายใน เช่น ของกลางทุกประเภทเมื่อผู้เกี่ยวข้องได้รับไว้ไม่ว่าจะเป็นผู้จับกุม หรือพนักงานสอบสวน ควรกำหนดให้เร่งจัดส่งให้ผู้มีหน้าที่ลำดับถัดไปโดยเร็วจัดให้มีที่เก็บของกลางในที่ปลอดภัยและมีสภาพที่เหมาะสมรวมถึงเมื่อผู้กำกับการหรือผู้ได้รับมอบหมายให้เก็บรักษาโยกย้ายไปรับตำแหน่งที่อื่น หรือมีการสับเปลี่ยนหน้าที่ควรสำรวจของกลางที่เก็บรักษาไว้แล้วส่งมอบให้กับผู้มารับหน้าที่ใหม่ โดยผู้รับหน้าที่ใหม่ต้องตรวจสอบของกลางกับรายงานบัญชีของกลางที่รับมอบก่อนว่าครบถ้วนถูกต้องตรงกันหรือไม่แล้วจึงจัดทำเป็นหนังสือไว้ต่อกันทุกครั้ง

กรณีมอบหมายผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นผู้เก็บรักษาของกลาง ควรจัดทำเป็นคำสั่งมอบหมายโดยอ้างถึงระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด

สำรวจข้อมูลพื้นที่จัดเก็บของกลางที่เป็นรถยนต์และจักรยานยนต์ของ สภ. ในการกำกับดูแลให้ทราบว่ามีหน่วยใดที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหามเบื้องต้น และจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องกับการเก็บรักษาของกลาง ให้เกิดความเข้าใจในการเก็บรักษาของกลาง ทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างครบถ้วนถูกต้อง

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สำรวจพื้นที่สำหรับจัดเก็บรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของ สภ. ว่าหน่วยใดอยู่ในสภาพวิกฤต เพื่อจัดหาพื้นที่สำหรับจัดเก็บเพิ่มเติม กำหนดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมแก่ผู้เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรักษาของกลางเพื่อให้มีความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างครบถ้วนถูกต้อง และเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงจัดสรรงบประมาณสำหรับการก่อสร้างสถานที่จัดเก็บของกลางที่เป็นรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่อย่างน้อยควรประกอบด้วยหลังคาและรั้วหรือผนังล้อมรอบ

น่าสนใจว่า ปัจจุบันระบบการจัดเก็บทรัพย์สินของกลางในคดีอาญาของสถานีตำรวจทั่วประเทศ หลังจากที่ได้ สดง. เคยตรวจสอบพบปัญหาพร้อมให้ข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปแล้ว มีการปรับแก้ไขปัญหาไปแล้วอย่างไรบ้าง?